

Kalender 2000

SKI
HISTORIE-
LAG

FORSIDEN.

Fortid og nåtid møtes på Waldemarhøy.

Bare 300 meter nord for Ski Rådhus og Skibyens teglfasader ligger denne husklyngen. Det er Waldemarhøy Bygde- og kultursenter. Det ligger på toppen av Ski-raet i historiske omgivelser. Langs steingjerdet i forgrunnen gikk den urgamle ferdselsvegen mellom øst og vest, og der ligger gravhaugene på rad og rekke. De skriver seg fra det første millennium, dvs. fra vår tidsregnings begynnelse til kristendommens gravskikker vant innpass tusen år senere.

Stasjonsbyen Ski vokste opp rundt jernbaneknutepunktet syd for raet og er bare drøye 100 år gammel. Men nordover fra moreneryggen ligger fortsatt det gamle jordbrukslandskapet som har vært dyrket opp gjennom hundre-årene, og østenfor finner man gårdsnavnet Sander - kanskje det eldste i bygda.

Huset til venstre er den eldste stasjonsbyvillaen i Ski. Den ble bygget i 1889 i tidens nasjonalromantiske dragestil av kommunelege Georg Juell Klouman. At hans kone var danskfødt kan være en grunn til at eiendommen fikk et så dansklydende navn som Waldemarhøy.

Bygningen ble restaurert av kommunen i 1987 og rommer i dag hele kulturadministrasjonen. De to andre bygningene er gaver fra privatpersoner. Stabburet som er fra århundreskiftet har stått på Ellingsrud gård. Det fikk sin plass på bygdetunet i 1995. Til høyre ligger Ustvedthuset der Ski Historielag har sitt kontor og billedarkiv. Den eldste delen er et svalgangshus fra ca. 1740. Det var hovedbygningen på Vestre Ustvedt i over 200 år, og i samarbeid med Riksantikvaren ble det flyttet og restaurert i 1985. I sydhellingen utenfor ligger en stor stein som bærer spor etter de menneskene som slo seg ned på Ski-raet i bronsealderen. På svaberg og løsblokker hugget de skålgroper. De har muligens tjent som offergroper, men forteller i alle fall hvor våre fjerne forfedre fant den mest brukbare dyrkningsjorda. Steinen er med tillatelse fra Oldsaksamlingen flyttet fra Myrer gård.

Informant: Kalenderkomitéen.

Hilsen til Ski Historielag ved årtusenskiftet.

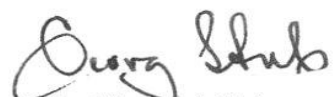
Jeg vil på vegne av Ski kommune takke Ski Historielag for godt samarbeid. Årtusenskiftet har utløst nye krefter gjennom foredragsserien om lokalsamfunnet vårt.

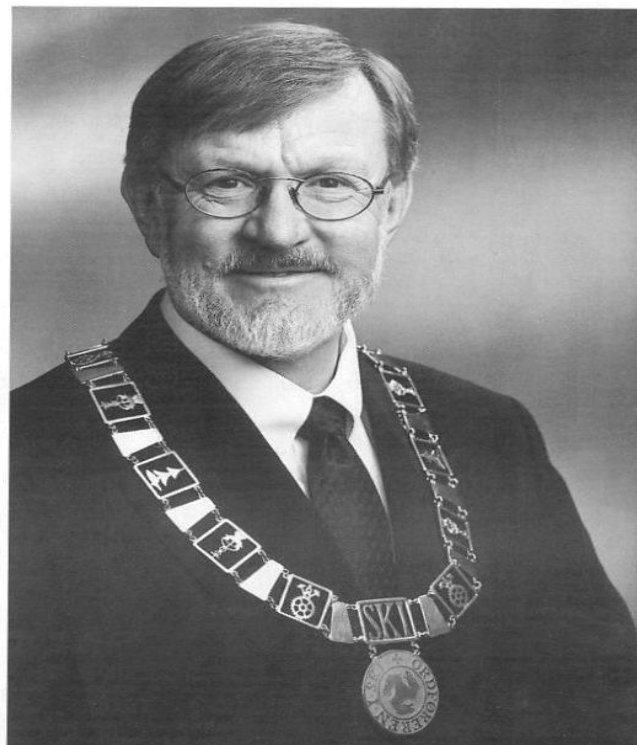
Historielagets utrettelige arbeid for Stunnerfunnet har nå fått gjennomslag både nasjonalt og internasjonalt. Det er særlig hyggelig å kunne markere dette ved årsskiftet.

Ski kommune omformes raskt. Derfor er det viktig å trekke de historiske linjer. Historielaget har en viktig oppgave i dette arbeidet.

Det tydeligste kjennetegn på dette er den årlige kalender.

Jeg ønsker Ski Historielag lykke til i det videre arbeid.

Ordfører i Ski

Ski kirke - Gudshus og kulturskatt.

Kirken er fra 1100-tallet. Den ble bygget samtidig med kirkene i Kråkstad og Nesodden og de nå nedrevne middelalderkirkene i Ås og Vestby.

Døpefonten er det eneste gamle inventarstykket som er bevart, den er minst like gammel som kirken. En alterkalk fra 1632 finnes også.

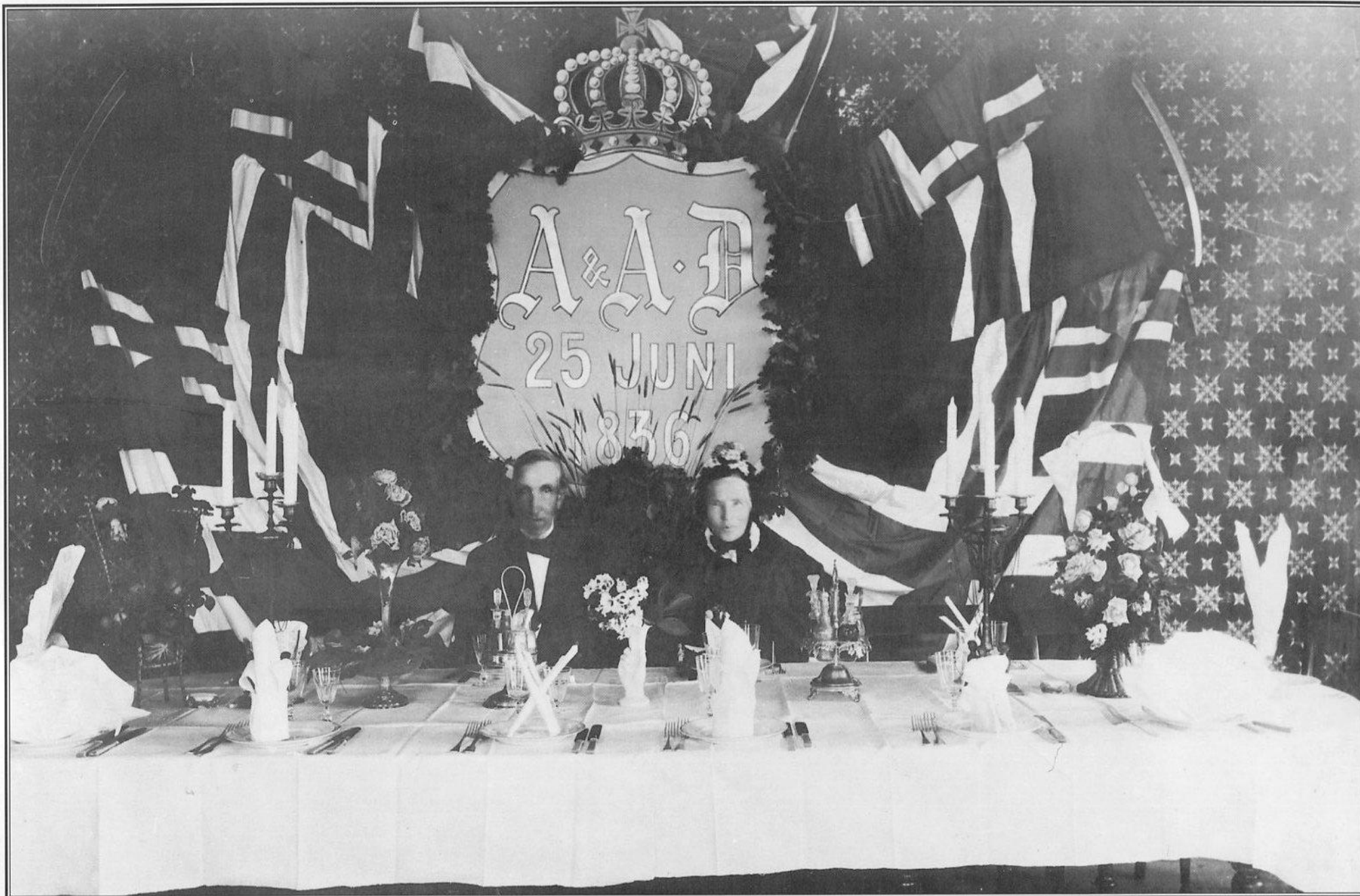
Bildet viser Ski kirke i 1980, slik den har sett ut siden 1860. Da ble kirken restaurert og bygget ut, tårnfoten og tårnet kom til.

I tidligere tider hadde kirken et våpenhus av tre ved den vestre inngangen, men ved ombyggingen ble våpenhuset revet. På samme tid ble også de to klokkene flyttet fra takrytteren midt over skipet til vesttårnet. Tårnhjelmen er dekket med kobber, øverst forsynt med en vindfløy. Denne er dessverre ødelagt, men mange vil huske kobberplaten med tallene 1860 som tidligere var festet på tårnhjelmen. Den øvre delen av tårnet er fornyet etter at bildet ble tatt.

Materialene i tretårnet ble skiftet ut bit for bit uten at tårnhjelmen ble tatt ned. Denne utskiftingen ble gjort først på 1980-tallet. Gluggene i tårnet ble erstattet med ribber med netting bak. De to klokkene i tårnet er henholdsvis fra 1579 og 1668, den eldste er senere støpt om. I gamle dager satt kirketjeneren i tårnet og ringte manuelt. I dag gjøres det med elektrisk ringeanordning, og dermed har Ski en kald arbeidsplass mindre.

Nåværende altertavle er fra 1890, det er en kopi av Adolph Tidemands altertavle fra Bragernes kirke i 1871. Det finnes ca. 70 slike kopier rundt i norske kirker. Kunstneren som utførte arbeidet i Ski kirke het Th. Holmboe.

*Informant: Birger H. Fossum
Bilde nr.: 213-0242:0001*

**Gründerektepar og
diamantbryllup.**

Andreas og Anne Helene Drømtorp fotografert rundt 1865. Han var en av Skis rikeste og mektigste menn og pådriver for å få jernbanestasjonen lagt ved Monsrud gård.

Andreas Drømtorps far var Hans Sander på Kontra som drev gjestgiveriet der, inntil det ble for mye bråk og leven og han måtte legge det ned. Deretter kjøpte han Drømtorp.

Andreas Drømtorp kjøpte Rullestad av staten rundt 1850. Gården var av det kirkegodset kongen overtok ved reformasjonen.

I 1896 feiret ekteparet Drømtorp diamantbryllup med mange prominente gjester, og både jubilanter, bord og stue var pyntet etter tidens smak: skjold med initialene til brudeparet, bryllupsdato, kongekrone og flagg. Kanskje var billedhuggeren Brynjulf Bergslien mester for veggdekorasjonen, han var ihvertfall en av gjestene.

Ekteparet var barnløst, og Sæmund Sander, som var sønn av ekteparets nevø, tok over Rullestad da de døde.

Informanter: Aslaug og Hans Sander.

Bilder nr.: 213-0372:0001 og 2.

Skibyens Goliat og lovens håndhever.

Andreas Holmen (1894-1968) ble født i Rakkestad. Han kom til Ski i 1920. Holmen var et arbeidsjern. Han arbeidet som smed fra 1920 til ca. 1932, og som rørlegger fra 1932. Han ble tilknyttet lensmannsetaten fra 1922 og ble en nyttig medarbeider. Politikonstabel Holmen ble snart kjent for å ha kjempekrefter.

Var det krangel på gang, ble det fort stille når Holmen grep uromakeren i buksebaken og brettet ham sammen. Da han ble pensjonert som politikonstabel i 1950, skrev ØB at han var den stø og rolige Goliat. Holmen hadde et opphold i sitt politiarbeid under krigen. Han gikk av under nazitiden i 1942, men kom tilbake etter krigen. Alt i alt var han politikonstabel i Ski i 28 år.

Holmen kjøpte Åsenvegen 2 (Bjerkholt) i 1921. Huset ble også benyttet som arrest, og det fortelles at huseieren kunne ta to bråkmakere - en under hver arm - og bære dem til arresten. Men om pågripelsen kunne være kontant, var gjerne oppholdet svært humant. Både Holmen og hans fru Ragnhild hadde et varmt hjerte for de innsatte. Det kunne vanke ekstrakost i arresten når fruen kom med kaffe og nybakte kaker.

Holmen var heller ikke kjent som en hard pengeinnkrever i den tiden han drev privat næringsvirk-

somhet. Var betalingsevnen liten hos en kunde, ble det gjerne lang henstand med betalingen, eller regningen ble glemt og ettergitt.

På familiebildet fra 1927 er Ruth, f. 1921 (g. Glosli) og Hans Willy (1924-74) hjemme i stua med far og mor Ragnhild f. Kjølseth (1894-1978).

Informant: Ruth Glosli og ØB.

Bilder nr.: 213-0347:0001 og 0356:0001.

Mars

UKE	9	10	11	12	13
MANDAG		6°	13°	20°	27
TIRSDAG		7	14	21	28°
ONSDAG	1	8	15	22	29
TORS DAG	2	9	16	23	30
FREDAG	3	10	17	24	31
LØRDAG	4	11	18	25	
SØNDAG	5	12	19	26	

Fastelavnssøndag 5. mars

Ski Andelsmeieri.

Et vanlig syn på hverdagsmorgener var i mange år rekken av hestekjerrer med melkespann utenfor meieriet som lå der Skeidarbygget ruver i dag. Ski Andelsmeieri startet driften i 1912 i nybygde lokaler på eiendommen «Lundeby» ved jernbanebroa. Der hadde Ski Handelsforening tre år tidligere startet landhandleri i en eldre bygning som lå ut til Nordbyvegen.

Andelsslaget var tilsluttet Oslo Melkeforsyning og meieriet tjente som mottak for melkeprodusenter i Ski og Nordby. Til å begynne med ble nesten all melken sendt med jernbanen til Oslo, men fra 1926 var det også salg til stasjonsbyens egen befolkning. Bildet viser den ombygde og moderniserte bygningen fra 1937, der man i utsalget helt til venstre fikk kjøpt melk og fløte på flasker og nysilt melk i medbrakt spann.

Bildet er trolig fra 1940-årene da det i vår kommune var et par tusen melkekuer mens det i dag bare er noe over hundre fordelt på syv besetninger. Driften ved meieriet ble nedlagt i 1955 og det markerte på sett og vis den endringen som fant sted i jordbruket i første halvdel av 50-årene. Da gikk man over til korndyrking her i de sentrale deler av Østlandet, mens andre landsdeler beholdt husdyrhold og melkeproduksjon. I samme tidsrom steg antallet traktorer med flere hundre prosent og hesteholdet ble redusert til en brøkdel av hva det hadde vært.

Informant: Glimt fra bygdemiljøet 1895-1995.

Foto: Sigurd Skofteby.

De norske polititroppene vender hjem.

Toget med de norske polititroppene dro i triumf fra Sverige til Oslo umiddelbart etter frigjøringen den 7.mai 1945. Den 10.mai var de på plass i Oslo for å hjelpe til med at overtagelsen etter de tyske okkupantene gikk for seg på velorganisert vis.

Maidagene var jubeldager, og her ser vi Skiborgerne møte mannsterkt og jublende opp på Ski stasjon.

Polititroppene ble opprettet i 1943 da Tyskland ikke lenger innhøstet seire, og Sverige ikke følte seg så truet som i krigens begynnelse. De var de norske militære styrkene i Sverige. Til sammen sluttet ca. 13000 mann seg til troppene i leire der de drev våpentrening og gikk politikurs i påvente av at krigen skulle ta slutt.

Informant: Kalenderkomitéen.

Bilde nr.: 213-0308:0009

På bildet kan kun fem elever identifiseres. Det er:

Rekke en, nr. seks fra v.: Walborg Barli.

Rekke to, nr. fire fra v.: Harald Barli.

Rekke tre, nr. seks fra v.: Hanna Barli.

Rekke fem, nr. tre fra v.: Johan Kullebund, nr. fem: Tollov Bråten.

Elevene på bildet kommer fra 1. og 2.klasse (slått sammen til trinn 1), fra 3. og 4.klasse (trinn2) og fra 5., 6. og 7.klasse (trinn 3).

Kanskje noen kan identifisere flere av elevene; vi tar gjerne imot opplysninger.

Siggerud skole.

Siggerud skole ble bygget i 1864. Det var da en liten fådelt grendeskole med én lærer for barna fra gårdene i nærmiljøet.

I 1905 var det 43 elever ved skolen, i 1915 var elevtallet 53. På dette bildet fra ca. 1910 er 48 elever med. Læreren er skolestyrer Peder Hansen Smestad (1909-1932). Han kom fra Bærum og hadde sin utdannelse fra Asker seminar. Smestad var 43 år da han ble ansatt ved Siggerud skole, og hadde således lang erfaring. Egentlig hadde han ikke tenkt å bli ved skolen, men ble i hele 23 år.

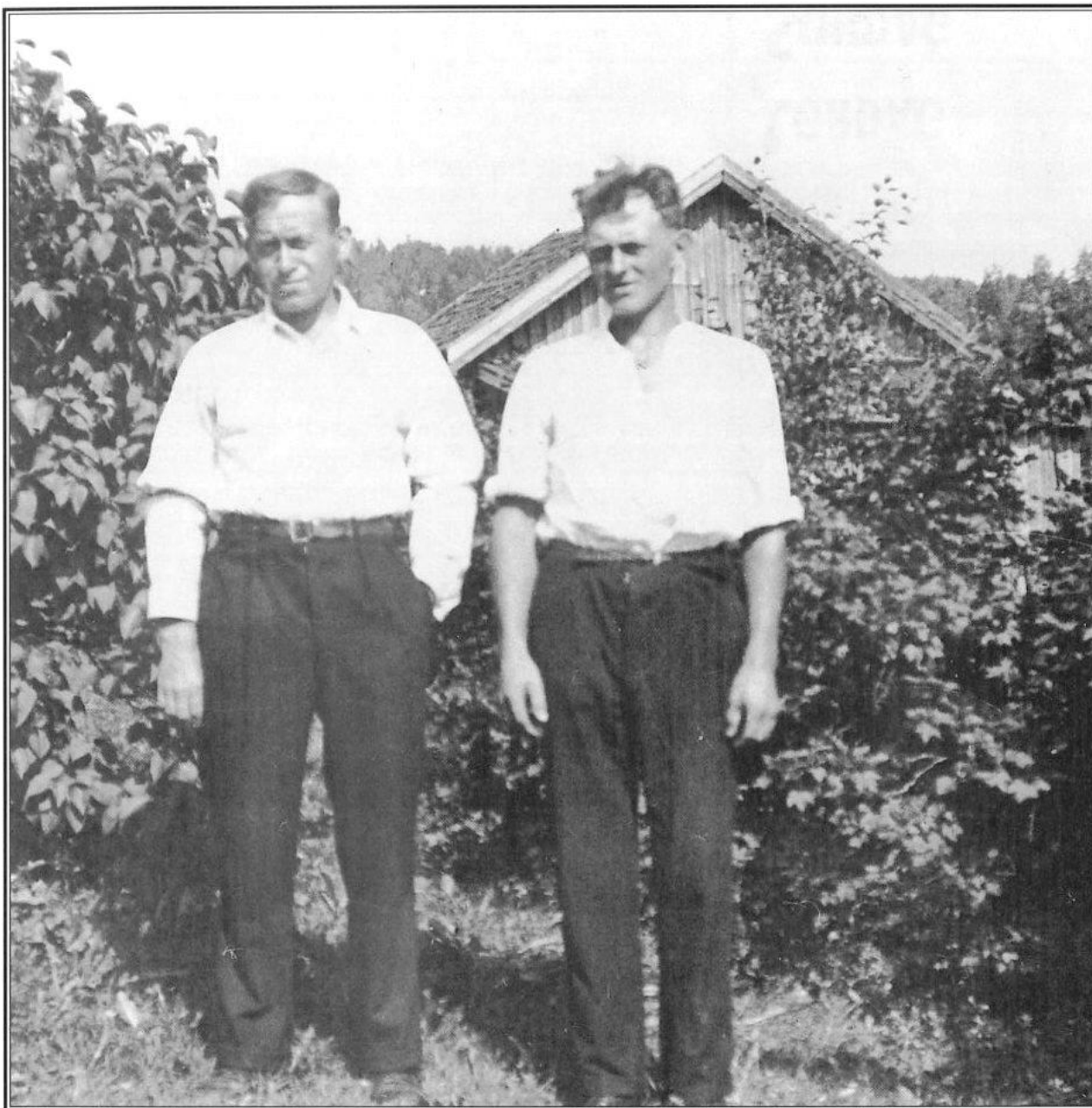
Smestad var en dyktig, energisk, interessert og drivende lærer som gikk inn for å gjøre skolen så god som mulig. Han var også en munter og livsglad mann og han hadde god kontakt med ungdommen. Smestad var også kirkesanger og organist ved Siggerud kapell. For dette fikk han et tillegg i lønnen på 300 kr. i året. Han ble for øvrig meget benyttet i det kommunale liv og var en svært nidkjær bygdepolitiker. Han brukte mye tid for å fremme bygdas interesser, og var derfor avholdt av bygdefolket. Smestad ble da også spøkefullt kalt med hederstittelen «Siggerudkongen».

På bildet ser vi også en voksen kvinne. Det er fru Mathilde Smestad, kjent som Tilla. Hun underviste elevene i håndarbeid m.m.

Siggerud skole har i dag ca. 350 elever. Siggerud er et populært bosted, og i takt med boligutbyggingen har skolen blitt utbygget hele fire ganger. Ved hver utbygging har skolens kapasitet vært helt sprengt.

*Informant: Kjell Overrein.
Bilde nr.: 213-0337:0049.*

Martin Hjelmen (1904-1944).

På minnesteinen over de falne ved Ski kirke finner vi navnet Martin Hjelmen. Han levde et begivenhetsrikt liv som fikk en tragisk slutt.

Hjelmen flyttet med sine foreldre fra Vestlandet til Vestby. Alt som 15-åring dro han til sjøs, og etter å ha seilt i fem år gikk han i 1924 i land i Australia. De neste årene livnærte han seg der innen forskjellige yrker. Han var bl.a. gruvearbeider og arbeidet på sauefarm. Denne tiden - med dårlige lønnsforhold, klasseforskjeller og den internasjonale krisen på slutten av 1920-årene - gjorde at han fattet interesse for kommunismen.

I 1932 vendte Hjelmen hjem til Norge og til Ski. Hans mor, som ble enke i 1920, hadde kjøpt bruket Slora ved Langen i Ski. I 1935 møtte han Ernst Wollweber, som på det tidspunkt var leder for en internasjonal organisasjon som kom til å bære hans navn.

Wollweber-gruppen bestod for det meste av sjøfolk som drev spionasje/sabotasje mot tyske fartøyer og andre som tjente nazismen. Fra 1936 hadde Hjelmen ansvaret for det nordatlantiske området.

I januar 1940 reiste Hjelmen til Sverige for å lede sabotasjeaksjoner i Finland. En måned senere ble han arrestert av de svenske myndighetene. Han satt i svensk fengsel til januar 1941, da han med betegnelsen «simpel kriminell» ble overlevert til det norske politi som et ledd i det storpolitiske spillet.

Den norske legasjonen i Sverige etter krigsutbruddet forholdt seg taus både før og etter utleveringen. Tre dager senere tok Gestapo seg av Hjelmen, og i de neste seks månedene ble han utsatt for nærmest sammenhengende sterk tortur. Senere ble han sendt

til Tyskland, og 30. april 1944 ble han halshogd i Brandenburg. De som engasjerte seg for å få dødsstraffen omgjort til livsvarig fengsel, ble ikke hørt. Innsatsen til Wollweber-gruppen før og under krigen er tiet i hjel. Gravstedet til Martin Hjelman finner du på Ski kirkegård. Bildet viser Martin (til venstre) og broren Oskar foran hovedbølet på Slora ca. 1935.

Ernst Wollweber: Tysk kommunist. Leder av spionasje/sabotasjeorganisasjonen som bar hans navn. Fengslet i Sverige 1940-44. Minister i DDR fra 1953 til 1957, da han falt i unåde.

*Informant: Bjørn Myrvoll.
Bilde nr.: 213-0354:0003.*

Dagfin Werenskiolds frise i Kråkstad Samfunnshus.

Den 22.oktober 1956 ble Kråkstad Samfunnshus innviet med pomp og prakt. Fylkesmann Trygve Lie og fylkeskontorsjef Olav Grove samt innbudte gjester fra fylkesadministrasjonen var til stede. Ordfører, politimester, lensmann, arkitekter og banksjefer var også på plass.

«Hele bygda» møtte opp og det ble servert 3000 smørbrød og kokt 500 kopper kaffe.

Huset fikk en meget begeistret presse, og festsalen og herredsstyresalen ble omtalt som helt spesiell. Det ble sagt at Kråkstad hadde fått et virkelig verdig ansikt. I salen var det utstyr til å vise filmer etter det helt nye systemet Cinemascope, og scenen dekket de kravene som Riksteatret satte. Dagen etter åpningen ble scenen innviet av Riksteatret med «Et Dukkehjem» av Henrik Ibsen. Nationaltheatrets sjef Knut Hergel var blant gjestene. Bygdens lag og foreninger hadde gitt gaver til huset, blant annet et flygel.

Det senere så berømte trerelieffet av Dagfin Werenskiold (se bildet) ble montert noe seinere på året da det ikke var ferdig til åpningen. Kunstverket har ikke noe navn, men Nasjonalgalleriet skal lete i sitt arkiv.

Dagfin Werenskiold, sønn av Erik Werenskiold, hadde sterk tilknytning til norsk bygdemiljø og norsk natur i sin kunst. Dette kommer klart til uttrykk i relieffet. Dagfin Werenskiold har laget 16 trerelieffer til borggården i Oslo Rådhus samt et trerelieff til Haugesund Rådhus og et til Bærum Rådhus. Han har også en rik produksjon av oljemalerier, portretter, akvareller, billedtepper, glassmalerier, keramikkarbeider m.m.

Informant: Nils Mørk.

Arveseth og Sveaborg.

Et parti av Idrettsvegen for snaue 40 år siden da det begynte å komme fjernsynsantennene på hustakene. Da hadde eiendommene «Arveseth» og «Sveaborg» (til venstre) i like mange år utgjort en del av den tettbebyggelsen som begynte å vokse fram i århundrets første tiår.

Veksten var såpass stor at Kråkstad herredsstyre i 1914 vedtok at bygningsloven skulle gjøres gjeldende, og i 1916 forelå en reguleringsplan for en bymessig bebyggelse i stasjonsbyen.

Oppgjennom årene har «Arveseth» rommet forretninger og næringsvirksomhet av svært vekslende art. Den eldste (nærmeste) delen ble oppført i 1905, og eier var frk. Sørli fram til hun døde i 1919. Da hadde hun ved siden av sin manufakturforretning også bestyrt Ski poståpneri. Senere kom herrefrisør Lars Øhre og en filial av Romis konditori i Askim; Elise Brække overtok manufakturen. Butikkskiltene vitner om noen av virksomhetene i nyere tid: Urmaker Lorentzen, Flora gartneris utsalg, Birger Thaulands elektriske forretning og Nils Otterness' sportsforretning.

I 1915 ble huset utvidet østover og da Ski Postkontor ble opprettet i 1919 fikk det lokaler i første etasje og postmester Henry Abrahamsen leilighet i annen etasje. Langs forsiden av hele huset var det hvitmalt stakitt, men på folkemunne hette vegen Svinestien. En periode før krigen hadde arbeiderpartiavisen «Follo» redaksjon og trykkeri i det tidligere postkontoret. Huset til venstre ble oppført av Ivar Hansen i 1920. Han var vognmann og hadde hestestall med høyloft på eiendommen. Hans kone var svensk og derfor fikk huset navnet «Sveaborg». Skomaker Hans Haugland og damefrisør frk. Krosby holdt til i huset i mange år. På bildet er en mann på vei inn i det daværende TOTO.

Bygningene ble revet for å gi plass for de nye forretningsbyggene som kom på begynnelsen av 1960-tallet: Løkkegården og Kvakkestadgården. Det eneste som er igjen av det gamle «Arveseth» er blodbøka som står inne i gårdsrommet.

*Informant: Bygninger i Ski sentrum, 1984.
Bilde nr.: 213-0372:0003.*

September

UKE	35	36	37	38	39
MANDAG		4	11	18	25
TIRSDAG		5°	12	19	26
ONSDAG		6	13°	20	27°
TORSDAG		7	14	21°	28
FREDAG	1	8	15	22	29
LØRDAG	2	9	16	23	30
SØNDAG	3	10	17	24	

På bildet er Mathilde (til høyre) sammen med Hanna Bratli under et selskap på Endsjø gård.

*Informant: Randi Aasgaard.
Bilde nr.: 213-0358:0011.*

Mathilde Ruud, som døde i 1971, var selskapskokke for hele Ski i bortimot en menneskealder og hun kjente familienes sorger og gleder rundt om i hele området.

Hun var høyt verdsatt allerede som ungpике da hun bodde i samme hus som Sigrid Undset ved Vardåsen og hjalp til med hus og barn, samtidig som hun var medhjelper på telefonsentralen i samme hus, hos telefonistinnen, frk. Colbjørnsen. Når Mathilde Ruud inntok et kjøkken, var alt i trygge hender. Hun var rund, rolig og dyktig, og hun hadde et spesielt håndlag med barn. De ville ofte heller være hos henne på kjøkkenet enn å delta i selskapet.

Da hun var liten, ble faren, som drev Roås mølle, overkjørt og drept av toget, og moren fordelte noen av barna utover i familien og tok med seg resten og flyttet til Hauglandbråten der hun hadde noen høns og en ku selv, og for øvrig stelte hun kyrne på Haugland.

Den ene datteren brakk ryggen og ble lam etter et fall i en låve. Hun lå til sengs i syv år og måtte ha hjelp til alt.

Mathilde flyttet hjemmefra og fikk i 1908 arbeid hos frk. Colbjørnsen så snart hun var konfirmert. Hun ble gift og fikk to barn, men ble skilt og måtte greie seg alene. Hun tok arbeid som serveringsdame på Ski Hotell, og der fikk hun opplæring i kokekunst, og ble etter hvert «selvstendig næringsdrivende». Da hun satt som trangest i det, skrev hun til Sigrid Undset og spurte om hun kunne skaffe henne noe håndarbeid. Det kunne Sigrid Undset, og i mange år strikket og heklet Mathilde for å spe på inntekten.

I 1933 flyttet hun og barna inn i Rutheim der hun var ansatt som vaktmester. Der bodde hun helt til 1968.

Billedpedagogikk fra femtiårene.

Bygdekunstner og organisator Petter Berg, (1888-1979), var en markant personlighet i Kråkstad. Han var den første formann i Kråkstad Idrettslag, som fikk sine lover i 1908. Hans interesse for idrett startet før idrettsbevegelsen ble organisert, og helt tilbake til 1894 var han med og arrangerte idrettsaktiviteter. Han var den første som innførte fotball som idrettsaktivitet for ungdommen i bygden. Dette ballspillet kom fra England og han fikk kjøpt en ball i Kristiania i 1899. Guttene sparket ball uten klare regler, og han har fortalt at alle løp etter ballen for å få den mellom to stenger. En gutt skulle blåse i en fløyte hvis det gikk for hardt for seg. Spillet foregikk på «Jørgenrudsletta».

Han var også organisatoren i bygdens ungdomslag Eidsiva hvor han ledet aktiviteter innenfor teater og folkedans. Hans virketrang og talent ga seg også utslag i malerkunst og dekorasjon. I kjelleretasjen i huset hans i Kråkstad fikk fantasien fritt spillerom og hans lek med farger ble kjent, selv om han ikke tjente penger på sin kunst.

Dette bildet ble laget til Bjerke skole i Kråkstad ca. 1957 for å utsmykke veggen bak kateteret. Lærer Grødahl flyttet den tradisjonelle karthylla til en annen vegg for han mente at dette storslagne maleriet skulle øke elevenes motivasjon i skolearbeidet. Bildet skulle gi elevene et vidsyn og en forståelse av samhørigheten mellom naturen, mennesket og eventyret.

Informant: Nils Mørk.

Skitur på Sportsplassvegen.

Søstrene Berit (4år) og Aase Aalvik (6år) prøver skiføret på Sportsplassvegen vinteren 1938. Året før var den blitt forlenget fra Telegrafan i Sandervegen og fram til Drømtorpvegen. Navnet Idrettsvegen fikk den først i 1950-årene da de offisielle navnene og vegskiltene ble tatt i bruk.

Vær- og føreforholdene ser ut til å være upåklagelige, og der er ingen sjenerende trafikk. Skiutstyret var enkelt og godt. Begge småjentene hadde prektige hjemmesydde klær, men måtte skiftes om å bruke skiene. Det var ikke «furustumper» med kalosjebindinger som var vanligst for barn, men ordentlige rottefellabindinger, så skiene tilhørte nok storesøster. Trolig var de produsert på Johansen & Nilsens Skifabrikk i Nordby. Den lå et kort stykke fra kommunegrensen ved Tamburbakken. På slutten av 1930-årene var det en storbedrift med 50 ansatte i sesongen og en produksjon på 15000 par ski. Det ble ingen konkurranseløpere av søstrene, til gjengjeld gjorde deres brødre seg gjeldende både i langrennsløyper og hoppbakker. Som 11-åring åpnet Ragnar landsrennet i Møllebakken fordi storebror på 17 ikke våget. Det var i storhetstiden til skiklubben «Skimt» og dens mest berømte medlem Trygve Gundersen fra Langhus som satte bakkerekord i Holmenkollen på 54 meter.

Informant: Berit Johnsen.

Registrering av bilder

Ski Historielag er alltid interessert i flere bilder fra alle kanter av kommunen. Vi vil gjerne komme hjem til deg og notere opplysninger om bildene dine, og låne med bildene for avfotografering.

Ta kontakt med oss, så blir vi enige om en dag det passer for deg med et besøk.

Hovedansvarlig for fotosamlingen:

Ivar Sæthre, tlf. 64 87 30 71

Bjørn Myrvoll, tlf. 64 87 45 41

Tidligere års kalendere kan fåes ved henvendelse til:

Grethe Zahl, tlf. 64 87 57 56

Takk!

Vi takker alle som har hjulpet oss med bilder og opplysninger til årets kalender. Takk til alle som hjelper oss med å selge kalenderen. De fleste bildene finnes i Ski Historielags fotoarkiv.

Øst-trykk as, Ski, har trykket kalenderen.

Anita Eger Gervin

Nils Mørk

Ivar Johnsen

Aase Klohs